

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/33/2017
Identifikačné číslo spisu: 4309202092
Dátum vydania rozhodnutia: 20.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4309202092.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Ing. Slavomír Eliáš, podnikajúci pod obchodným menom: Ing. Slavomír Eliáš VELES, IČO: 14 109 646, s miestom podnikania Nám. A. Hlinku 438/38, Zlaté Moravce, zastúpeného JUDr. Marekom Ďuranom, advokátom so sídlom Štefánikova 34, Nitra, proti žalovanému: Y. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XX, H., zastúpenému Mgr. Pavlom Šeptákom, advokátom so sídlom Župná 13, Zlaté Moravce, v konaní o zaplatenie sumy 94.600 Eur s príslušenstvom, v konaní o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 18. augusta 2016, č. k. 26Cob/40/2016-670, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 18. augusta 2016, č. k. 26Cob/40/2016-670 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra rozsudkom zo dňa 19.02.2016, č. k. 23Cb/114/2009-637 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 94.600 eur spolu s 5 % úrokmi z omeškania ročne od 06.03.2009 do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol súd tak, že o nich rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobou zo dňa 06.03.2009, sa žalobca domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 94.600 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 06.03.2009 do zaplatenia a trovy konania. Žalobca svoju žalobu dôvodil tým, že je vlastníkom železničnej závodnej vlečky v celkovej dĺžke 450 metrov postavenej v katastrálnom území B. H. na parcele č. XXXXX/XX vo vlastníctve žalobcu a na parcele č. XXXXX/XX, parcele č. XXXXX/XX, parcele č. XXXXX/XX vo vlastníctve žalovaného. Dňa 09.03.2007 a v nasledujúcich dňoch žalovaný bez vedomia žalobcu začal odstraňovať zo svojich pozemkov časť žalobcovej závodnej železničnej vlečky. V konaní pokračoval napriek tomu, že žalobca

hneď po zistení tejto skutočnosti podal trestné oznámenie na neznáameho páchatel'a pre poškodzovanie cudzej veci.

3. Dňa 29.10.2007 žalobca vyzval žalovaného na odstránenie následkov protiprávneho konania. Žalovaný považoval výzvu za bezdôvodnú a listom zo dňa 20.11.2007 oznámil žalobcovi, že si nie je vedomý žiadneho protiprávneho konania, nakoľko žalobca nepreukázal vlastníctvo k stavbe. Žalovaný uviedol, že svoje nehnuteľnosti nadobudol bez dlhov, vecných bremien a iných právnych povinností voči tretím osobám. Na odstránenej časti závodnej vlečky stojí v súčasnosti budova vo vlastníctve žalovaného. Odstránením časti vlečky sa celá závodná vlečka stala neupotrebitelnou a užívania neschopnou. Poškodenie veci nie je možné napraviť obnovením pôvodného stavu. Týmto konaním spôsobil žalovaný žalobcovi škodu vo výške 94.600 eur, ktorá bola vyčíslená znaleckým posudkom Ing. Juraja Drahoša.

4. Uznesením zo dňa 15.03.2011, č. k. 23Cb/114/2009-362, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 06.04.2011, Okresný súd Nitra vo veci ustanovil znalca, znaleckú organizáciu Ernst & Young Financial Advisory, s.r.o., z odboru ekonomika a riadenie podnikov, odvetvie oceňovanie a hodnotenie podnikov, na vypracovanie znaleckého posudku.

5. Znalec usúdil, že dopyt po predmetnom areáli bude pomerne nízky, bude záležať na zámere kupujúceho o využití areálu, technickom stave areálu. Šrotovná cena likvidovaných kofaj k dátumu vypracovania znaleckého posudku je 2.430 eur, nezahrňa náklady na likvidáciu vlečky.

6. Preto Okresný súd Nitra rozsudkom zo dňa 26.10.2011, č. k. 23Cb/114/2009-445, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.430 eur s príslušenstvom. Na odvolanie žalobcu, Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 26.04.2012, č. k. 26Cob/40/2012-474, zrušil rozsudok uvedený Okresného súdu Nitra a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

7. Po doplnení dokazovania, zabezpečení kompletnej dokumentácie k privatizačnému projektu Pálená krytina š.p. Zlaté Moravce z Fondu národného majetku Slovenskej republiky, dňa 23.07.2013, č. k. 23Cb/114/2009-526, Okresný súd Nitra vyhlásil medzitémny rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.08.2013. V rozsudku súd určil, že žalobca je vlastníkom železničnej vlečky v celkovej dĺžke 450 metrov nachádzajúcej sa na parcelách č. XXXXX/XX, č. XXXXX/XX, č. XXXXX/XX, č. XXXXX/XX, katastrálne územie B. H.

8. Po nadobudnutí právoplatnosti medzitémneho rozsudku, Okresný súd Nitra vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom Doc. Ing. Michalom Holíkom, PhD., znalcom z odboru stavebníctvo, odvetvie dopravné stavby. Znalec predložil súdu znalecký posudok č. 13/2015, zo záverov jeho znaleckého posudku vyplýva, že v súčasnosti by bolo možné vybudovať odstránenú vlečku za 218.465,46 eura a hodnotu odstránenej železničnej vlečky v roku 2007 určil na 13.014 eura.

9. Keďže znalec Doc. Ing. Michal Holík, PhD., na pojednávaní so závermi svojho znaleckého posudku polemizoval, spochybnil ich, riešil hypotetické otázky a situácie, prijímal právne závery, okresný súd bral podporne pri rozhodovaní o priznaní výšky škody žalobcovi aj znalecký posudok vypracovaný znalcom Ing. Jurajom Drahošom (pripojený k žalobe). Znalec Ing. Juraj Drahoš vo svojom posudku stanovil všeobecnú hodnotu závodnej železničnej vlečky (spodok + zvršok) vo výške 94.645,53 eura ku dňu 13.02.2009.

10. Okresný súd Nitra v konaní dospel k záveru, že žalobca je v konaní aktívne vecne legitimovaný a protiprávnym konaním žalovaného mu bola spôsobená škoda. Bol preto názoru, že žaloba bola podaná dôvodne, z ktorého dôvodu žalobcovi priznal uplatnenú náhradu škody a úroky z omeškania podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, keďže žalobca si uplatnil nižšie úroky z omeškania ako mu prináležali a to odo dňa podania žaloby.

11. Na odvolanie žalovaného, Krajský súd v Nitre napadnutým rozsudkom zo dňa 18.08.2016, č. k.

26Cob/40/2016-670, rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 13.014 eura s 5 % úrokmi z omeškania ročne od 06.03.2009 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V zostávajúcej časti krajský súd žalobu zamietol.

12. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že sa cíti byť viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C. s. p.), teda aj podľa názoru odvolacieho súdu v konaní bolo preukázané, že žalobca má aktívnu vecnú legitímáciu a je nositeľom vlastníckeho práva, a teda sa môže domáhať jeho ochrany na súde. V prejednávanej veci podľa odvolacieho súdu rovnako nie je sporné, že zničenú železničnú vlečku už nie je možné uviesť do pôvodného stavu, keďže na mieste kadiaľ viedla po pozemkoch žalovaného, sú už postavené iné nehnuteľnosti, brániace uvedeniu vlečky do pôvodného stavu. Uvažovať za takejto situácie s uvedením železničnej vlečky do prevádzkyschopného stavu, je podľa odvolacieho súdu nereálne a hypotetické. Odvolaciemu súdu sa preto ako jediná možná hodnota výšky spôsobenej škody javí tá, ktorá zodpovedá hodnote zníženia majetku žalobcu v čase jeho poškodenia, teda tá ktorá zodpovedá konštrukcii vyplývajúcej z ust. § 443 O. z.

13. Odvolací súd preto vzal za základ pre rozhodnutie o výške náhrady škody sumu 13.014 eur stanovenú znalcom Doc. Ing. Michalom Holíkom, PhD. vo svojom znaleckom posudku a rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v súlade s ust. § 388 C. s. p. tak, že priznal žalobcovi nárok na náhradu škody vo výške 13.014 eur.

14. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že procesným postupom krajského súdu mu bolo znemožnené uskutočňovať jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.). Dovolateľ prípustnosť dovolania ďalej dôvodil aj s poukazom na § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ C. s. p., keďže rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu; ako aj tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

15. Dovolateľ zdôraznil, že škodou sa nerozumie len ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného, ktorá vznikla v dôsledku škodnej udalosti a v príčinnej súvislosti s ňou, ale aj majetkové hodnoty, ktoré je nevyhnutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predošlého stavu.

16. S ohľadom na konštantnú súdnu prax podľa dovolateľa možno konštatovať, že jediný správny spôsob pri určovaní výšky náhrady škody je určiť škodu v závislosti od výšky nákladov potrebných na znovuvybudovanie vlečky po započítaní amortizácie. V súlade s uvedeným znalec Ing. Juraj Drahoš v znaleckom posudku č. 18/2009 určil, že stavebné náklady potrebné na znovuvybudovanie vlečky v dĺžke 450 m sú vo výške 251.845,83 eur; znalec zároveň stanovil hodnotu železničnej vlečky v čase jej poškodenia /odstránenia/ žalovaným v dĺžke 450 m po započítaní amortizácie vo výške 94.600 eur. Túto sumu zároveň ako výšku škody ustálil aj Okresný súd v Nitre a priznal ju ako náhradu škody žalobcovi.

17. V priebehu konania bol vypracovaný ďalší znalecký posudok č. 13/2015, v ktorom znalec Doc. Ing. Michal Holík, PhD., v prvej časti určil, že stavebné náklady potrebné na znovuvybudovanie vlečky v dĺžke 220,3 m sú vo výške 218.465,46 eur. Zároveň znalec v tomto posudku určil všeobecnú hodnotu odstránenej vlečky v dĺžke 220,3 m, a to na základe interného materiálu Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity, ktorý bol vypracovaný touto organizáciou pre znalcov, ktorí sa podieľali na príprave všeobecnej hodnoty zložiek majetku Železničnej spoločnosti, a.s., a v skutočnosti slúžil na ekonomicko-úctovné ohodnotenie jednotlivých zložiek verejnej železničnej infraštruktúry, a to vo výške 13.014 eur. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie rozhodol, že výška škody bude určená práve na základe takto stanovenej hodnoty odstránenej časti vlečky v sume 13.014 eur.

18. Odvolací súd tak podľa dovolateľa postupoval v rozpore s judikatúrou odvolacieho súdu, nakoľko vychádzal z hodnoty vlečky, ktorá vôbec nezohľadňuje náklady potrebné na znovuvybudovanie železničnej vlečky. Materiál, ktorý znalec použil na stanovenie hodnoty železničnej vlečky v sume 13.014 eur, bol vypracovaný výlučne na ohodnotenie zložiek majetku Železničnej spoločnosti a.s., bol použiteľný iba pre túto spoločnosť a týkal sa ekonomicko-úctovných operácií.

19. V súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu, mal podľa dovolateľa odvolací súd pri stanovení náhrady škody vychádzať z nákladov potrebných na znovuvybudovanie vlečky, ktoré boli znalcami určené vo výške 251.845,83 eur, resp. 218.465,46 eur. Po započítaní amortizácie mal súd stanoviť výšku náhrady škody. Jedine znalecký posudok č. 18/2009 určil hodnotu vlečky v súlade s týmto postupom vo výške 94.600 eur. Odvolací súd napriek tomu vychádzal z účtovnej hodnoty vlečky v sume 13.014 eur, za ktorú by podľa samotného znalca nebolo možné vybudovať odstránenú vlečku v kvalite, v ktorej bola v čase jej odstránenia. Dovolateľ preto považuje napadnuté rozhodnutie dovolacieho súdu v tejto časti za nepreskúmateľné, nakoľko odvolací súd nevysvetlil, prečo určil výšku náhrady škody podľa účtovnej hodnoty vlečky vo výške 13.014 eur a odklonil sa tak od rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý stanovil náhradu škody podľa nákladov potrebných na znovuvybudovanie vlečky, po započítaní amortizácie.

20. Ďalším dôvodom nesprávneho určenia výšky škody zo strany dovolacieho súdu je podľa dovolateľa skutočnosť, že odvolací súd priznal náhradu škody iba za časť odstránenej vlečky v dĺžke 220,3 m, avšak celá železničná vlečka bola v dĺžke 450 m. Preto na rozdiel od súdu prvej inštancie priznal odvolací súd žalobcovi náhradu škody vo výške 13.014 eur, ktorá predstavuje účtovnú hodnotu odstránenej časti vlečky v dĺžke 220,3 m. Žalobca pritom požadoval náhradu škody za vlečku v celej dĺžke 450 m, keďže žalovaný odstránil polovicu vlečky, na jej mieste postavil budovu a tým znemožnil aj užívanie nezbúranej časti vlečky. Žalovaný zároveň znemožnil akékoľvek dobudovanie vlečky tak, aby nepoškodená časť vlečky mohla byť žalobcom v budúcnosti využitá. Škoda teda spočíva v znefunkčnení vlečky v celej jej dĺžke 450 m. Správne mal podľa dovolateľa odvolací súd určiť náhradu škody s ohľadom na celú spôsobenú ujmu, ktorá spočíva v znefunkčnení vlečky v celej dĺžke cca 450 m. Zároveň však dovolateľ zdôraznil, že žalovaný na mieste odstránenej vlečky postavil budovu, v dôsledku čoho ani teoreticky nie je možné znova používať znefunkčnenú vlečku.

21. Preto dovolateľ žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok dovolacieho súdu zmenil tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdí. Prípadne žalobca navrhuje, aby bol napadnutý rozsudok dovolacieho súdu zrušený a vec mu vrátená na ďalšie konanie.

22. Žalovaný k podanému dovolaniu uviedol, že súd prvej inštancie v konaní na preukázanie výšky škody, ustanovil v priebehu konania aj znaleckú organizáciu Ernst&Young Financial Advisory, s.r.o., ktorá vypracovala znalecký posudok č. 5/2011 zo dňa 01.07.2011. Predmetným znaleckým posudkom boli v podstate zistené a preukázané dovtedajšie tvrdenia žalovaného a to v súvislosti s využívaním a technickým stavom objektu vo vlastníctve žalobcu. Spracovateľ posudku objektívne zhodnotil, že podnik žalobcu nie je prevádzkovaný od roku 1998, ide o súbor nehnuteľností dlhé obdobie nevyužívaných a pôvodne slúžiacich na iný účel. Podľa zistenia znalca obhliadkou nehnuteľností sa jedná temer o havarijný stav areálu, pretože dlhšiu dobu neboli prevádzané žiadne opravy areálu a tomu zodpovedal aj stav koľajiska vlečky či už v areály alebo mimo neho. So zisteniami znaleckej organizácie sa stotožnil aj prvoinštančný súd a v prípade vyčíslenia výšky škody súd túto stanovil svojim rozsudkom zo dňa 26.10.2011, č. k. 23Cb/I 14/2009-445 na základe znaleckého posudku č. 5/2011, vo výške šrotovej hodnoty odstránených koľají v sume 2.430,00 eur.

23. Žalovaný ďalej zdôraznil, že z vykonaného dokazovania nevyplýva priama väzba príčiny a následku. Vykonaným dokazovaním, či už svedeckými výpoveďami alebo zisteniami znalcov bolo preukázané, že v čase nadobudnutia nehnuteľností - pozemkov žalovaným bola už samotná vlečka - koľajisko ako celok znefunkčnená v dôsledku jej poškodenia a zanedbania údržby. Preto k jej znefunkčneniu nedošlo v dôsledku protiprávneho konania žalovaného, tak ako to tvrdí žalobca.

24. V ostatnom žalovaný uviedol, že podľa ust. § 443 Občianskeho zákonníka, pri určení výšky škody na veci sa vychádza z ceny v čase poškodenia. Žalovaný vzhľadom na zdevastovaný a nefunkčný stav vlečky v rámci spravodlivého rozhodnutia veci považuje za primeranú náhradu škody výšku šrotovej ceny koľajnic tak ako to stanovila vo svojom znaleckom posudku znalecká organizácia Ernst&Young Financial Advisory, s.r.o. Vo vzťahu k rozporným záverom znalcov má žalovaný za to, že odvolací súd

podrobne v bodoch 67, 68, 69, 70, 71 a 72 napadnutého rozsudku odôvodnil, akými úvahami sa zaoberal a dospel k určení výšky náhrady škody.

25. Žalovaný je preto toho názoru, že v danej veci nie sú naplnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, predkladané závery dovolateľa sú arbitrárne a nemajú oporu nielen v riadne zistenom skutkovom stave súdmi v riadnom konaní, ale ani v reálnom práve. Na základe uvedeného žalovaný navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako príslušný dovolací súd podľa ust. § 447 C. s. p. dovolanie odmietol, prípadne podľa § 448 C. s. p. zamietol.

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

27. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybné tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

28. Zo samej podstaty dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku vyplýva, že právnu úpravu, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých možno na podklade dovolania výnimočne prelomiť záväznosť a nezmeniteľnosť rozhodnutia súdu predstavujúceho už *res iudicata*, nemožno interpretovať rozširujúco. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

29. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

30. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

31. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

32. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania v rozhodovanom spore dovolací súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, ako má dovolateľ svoje dovolanie odôvodniť.

33. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

34. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

35. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C. s. p. alebo § 421 C. s. p. v spojení s § 431 ods. 1 C. s. p. a § 432 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

36. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje popri sebe z ustanovenia § 420 C. s. p. a (zároveň) aj z ustanovenia § 421 C. s. p. V súvislosti s kumuláciou dovolacích dôvodov podľa ustanovenia § 420 C. s. p. a podľa ustanovenia § 421 C. s. p., v spore konajúci senát najvyššieho súdu poukazuje na uznesenie Veľkého senátu Najvyššieho súdu zo dňa 21.03.2018, sp. zn. 1VCdo/1/2018, podľa ktorého uznesenia kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 C. s. p. a § 421 C. s. p., je prípustná.

37. Právny zástupca žalobcu prevzal rozsudok odvolacieho súdu dňa 16.1.2017, dovolanie vo veci samej bolo podané žalobcom, jeho právnym zástupcom, osobne dňa 1.3.2017, t. j. v lehote na podanie dovolania (§ 427 ods. 1 CSP). Písomné podanie, ktorým dovolateľ zmenil dovolacie dôvody, resp. podal „späťvzatie“ časti dovolacích dôvodov bolo podané právnym zástupcom dovolateľa osobne dňa 25.4.2017 (č. l. 701), t. j. po lehote na podanie dovolania. Z uvedeného dôvodu dovolací súd neprihliadol na „čiastočné späťvzatie dovolania“ žalobcu zo dňa 24.04.2017 (§ 434 CSP).

38. Vychádzajúc z vyššie uvedených právnych záverov, dovolací senát v tomto spore posudzoval v prvom rade prípustnosť dovolania žalobcu z hľadiska ním tvrdenej procesnej vady zmätočnosti (§ 420 C. s. p.).

39. Podľa presvedčenia žalobcu je jeho mimoriadny opravný prostriedok prípustný podľa § 420 písm. f/ C. s. p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

40. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

41. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a marnosť možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R129/1999). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

42. Z obsahu dovolania je zrejmé, že za vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p., považuje dovolateľ taký postup odvolacieho súdu, ktorým súd napadnuté rozhodnutie nedostatočne a nepresvedčivo odôvodnil, pričom sa odklonil od rozhodnutia súdu prvej inštancie.

43. Podľa § 383 C. s. p., odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní.

44. Podľa § 384 ods. 1 C. s. p., ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám.

45. Podľa § 385 ods. 1 C. s. p., na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

46. Z vyššie uvedených procesných ustanovení je zrejmé, že odvolací súd nemôže prehodnotením dokazovania, ktoré vykonal súd prvej inštancie, odlišne posúdiť skutkový stav prejednáwanej veci. Táto zásada vyplýva z princípu neúplnej apelácie. Výnimku z tejto zásady predstavuje prípad, v ktorom odvolací súd dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje. Urobí tak v prípade, ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Ak sa má vykonať pred odvolacím súdom dokazovanie, je potrebné nariadiť pojednávanie. Touto úpravou sa sleduje dôsledné rešpektovanie procesných práv strán sporu. Z hľadiska skutkového stavu možno uviesť, že pokiaľ odvolací súd vychádza z iných skutkových záverov ako súd prvej inštancie, musí jeho rozhodnutiu predchádzať pojednávanie, na ktorom sa zopakujú dôkazy alebo sa dokazovanie doplní vykonaním ďalších dôkazov.

47. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na ustálenú judikatúru, podľa ktorej predpokladom toho, aby „odvolací súd mohol zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ak má za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, je opakovanie dokazovania v potrebnom rozsahu odvolacím súdom“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 7. septembra 2010, sp. zn. 5Cdo/131/2009). Povinnosť zopakovať v potrebnom rozsahu dokazovanie, na základe ktorého dospeje k skutkovému stavu, odlišnému od skutkového stavu zisteného prvoinštančným súdom, tvoriacemu podklad pre rozhodnutie v danom spore, vyjadruje aj Nález Ústavného súdu SR z 9. septembra 2014, sp. zn. II. ÚS 506/2013, podľa ktorého Nález „odvolací súd musí zopakovať dôkazy vykonané súdom prvého stupňa, ak vykonané dôkazy mali byť podľa názoru druhostupňového súdu hodnotené odlišne, ako sa stalo v konaní pred prvostupňovým súdom.“

48. V tomto spore napadnutým rozsudkom odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie, a to tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 13.014 eura s 5 % úrokmi z omeškania ročne od 06.03.2009 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V zostávajúcej časti krajský súd žalobu zamietol.

49. Z obsahu spisu je zrejmé, že odvolací súd hoci dospel k odlišnému skutkovému stavu ako súd prvej inštancie a od jeho skutkových záverov sa odklonil, nenariadil pojednávanie a nezopakoval dokazovanie v potrebnom rozsahu. Namiesto nariadenia pojednávania, iba oznámil verejné vyhlásenie napadnutého rozsudku na úradnej tabuli súdu dňa 03.08.2016 (č. l. 664). Takouto procedúrou pojednania, odvolací súd pred vydaním konečného rozhodnutia, postupoval v rozpore s § 383, § 384 ods. 1, § 385 ods. 1 C. s. p., ako aj ustálenou judikatúrou.

50. Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že v dôsledku procesného postupu odvolacieho súdu tak došlo k porušeniu práv žalobcu na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.). Zistená procesná vada konania zakladá prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

51. Dovolateľ prípustnosť dovolania ďalej dôvodil aj s poukazom na § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ C. s. p. Z povahy dovolacieho dôvodu uplatneného podľa § 420 písm. f/ C. s. p., sa dovolací súd zaoberal najprv týmto dôvodom a zistil, že k porušeniu práv žalobcu na spravodlivý proces došlo (viď body 41 až

49 tohto rozhodnutia). Keďže dovolací dôvod uplatnený podľa § 420 C. s. p. bol dôvodný, dovolací súd sa v ostatnom nezaoberal dovolacími námietkami uplatnenými podľa § 421 C. s. p., pretože by to bolo neefektívne. Existencia dovolacieho dôvodu podľa § 420 C. s. p. zakladá totiž nielen prípustnosť, ale zároveň aj dôvodnosť podaného dovolania (uznesenie Veľkého senátu Najvyššieho súdu zo dňa 21.03.2018, sp. zn. 1VCdo/1/2018).

52. Najvyšší súd Slovenskej republiky, preto dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, § 450 C. s. p.)

53. Keďže súd prvej inštancie o trovách konania nerozhodol, rozhodne následne aj o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

54. Odvolací súd je právnym názorom dovolacieho súdu viazaný (§ 455 C. s. p.).

55. Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.